

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 117 | 12-18 september 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 46 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

12 september: Gülser Yıldırım, een Koerdische politicus die gevangen zit, is niet vrijgelaten hoewel zij in aanmerking komt voor voorwaardelijke vrijlating.

13 september: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) vond schendingen van rechten bij de gevangenneming van voormalige rechters Metin Özçelik en Mustafa Başer, die werden gearresteerd omdat ze in 2014 een uitspraak deden over de vrijlating van politieke gevangenen.

14 september: Een ziekenhuis in İzmir heeft een rapport uitgebracht waarin staat dat Şerife Sulukan, een gevangene die aan ernstige verlamming lijdt, geschikt is om in de gevangenis te blijven. Sulukan is een voormalig leraar die gevangen werd gezet voor vermeende banden met de Gülen beweging.

14 september: De commissie voor toezicht op de mensenrechten van het parlement heeft vastgesteld dat er geen rechten zijn geschonden in de zaak van Veysel Atasoy, een politieke gevangene die is overleden nadat hij achter de tralies Covid-19 had opgelopen. Atasoy, die gevangen zat wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, werd tijdens zijn behandeling in het ziekenhuis 35 dagen aan zijn bed geboeid.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

12 september: De politie in İzmir hield kort vier mensen aan uit protest tegen de hoge kosten van levensonderhoud voor universiteitsstudenten.

13 september: De gouverneur in İzmir verbood een sportevenement georganiseerd door de provinciale vereniging van advocaten.

13 september: De gouverneur in Şırnak vaardigde een verbod uit op alle openlucht bijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

14 september: Een rechtbank in İstanbul sprak 21 mensen vrij die terechtstonden voor hun deelname aan een Dag van de Arbeid demonstratie in 2021.

16 september: De politie in Istanbul greep in bij een door de HDP georganiseerde demonstratie om onderwijs in de moedertaal voor Koerden te eisen en hield negen mensen aan.

16 september: Een rechtbank in Diyarbakır veroordeelde Yıldız Damla, lid van een vereniging die is opgericht voor solidariteit met mensen die familieleden hebben verloren in het conflict in het overwegend Koerdische zuidoosten, tot zes jaar en drie maanden op beschuldiging van terrorisme. De uitspraak kwam nadat een hof van beroep dezelfde straf had vernietigd die eerder tegen Damla was uitgesproken.

16 september: De politie in Istanbul greep in bij een arbeidersprotest en hield 30 mensen kort aan.

16 september: De politie in Istanbul hield vijf mensen aan uit protest tegen de opsluiting van twee linkse politici.

16 september: De gouverneur in Hakkari vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

17 september: De politie in Istanbul greep in bij een demonstratie tegen zieke gevangenen en hield zeven mensen kort vast.

18 september: De politie in Istanbul greep in bij een demonstratie van arbeiders en hield één persoon kort aan.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

12 september: Aanklagers in Diyarbakır starten een onderzoek naar oppositiepoliticus Nevaf Bilek omdat hij terroristische propaganda zou hebben verspreid in een interview met een Koerdisch-talig televisiekanaal.

12 september: De politie in Istanbul verwijderde een spandoek van de oppositiepartij dat kritisch was over de regering en hield de plaatselijke politicus Mustafa Can Kapan aan omdat hij zich verzette tegen de verwijdering. Kapan wordt naar verluidt geconfronteerd met een onderzoek naar aanleiding van het spandoek en werd opgeroepen voor een verhoor op 15 september.

12 september: Een rechtbank in Diyarbakır besloot de toegang tot een webadres van het Etkin nieuwsagentschap (ETHA) te blokkeren.

13 september: Journalist Sinan Aygül werd naar de gevangenis gestuurd nadat hij weigerde een boete te betalen die hij had gekregen op beschuldiging van belediging van een parlamentslid van de regeringspartij.

13 september: Een openbare aanklager in Istanbul heeft acteur İlyas Salman aangeklaagd en eist tot twee jaar gevangenisstraf omdat hij de natie in een video die hij op de sociale media plaatste zou hebben belasterd.

13 september: De anti-terreur afdeling van de politie in Istanbul heeft mensenrechten advocaat Eren Keskin opgeroepen voor een verhoor over een antwoord op een van haar tweets.

13 september: Een rechtbank in Istanbul besloot de toegang tot drie verslagen te blokkeren in verband met eerdere toegangsverboden die waren opgelegd in verband met beschuldigingen over gemeentelijke schulden in de provincie.

14 september: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de Turkse toezichhouder voor de omroep, legde geldboetes en een tijdelijk uitzendverbod op aan het pro-oppositie kanaal Halk TV vanwege de berichtgeving over de overdracht van het stoffelijk overschot van een jonge Koerdische man aan zijn vader.

14 september: Een parlamentslid van de oppositie meldt dat vorig jaar in totaal 9.168 strafzaken zijn geopend tegen mensen op beschuldiging van belediging van de president en dat 305 minderjarigen in die periode voor de rechter zijn verschenen op beschuldiging van belediging.

14 september: Het Constitutioneel Hof oordeelde dat het kantoor van de gouverneur van Muğla de vrijheid van meningsuiting van documentairemaakster Nejla Demirci heeft geschonden door haar geen toestemming te geven voor het filmen van een documentaire over twee voormalige werknemers uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 zijn ontslagen.

15 september: Een rechtbank in Elazığ veroordeelde een man genaamd Yusuf Güneş tot één jaar, zes maanden en 22 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda voor het plaatsen van een video van mensen die in het Koerdisch zingen op sociale media.

15 september: De politie in Mersin hield 10 medewerkers van de door de plaatselijke oppositie

geleide gemeente aan op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda. De arrestanten werden de volgende dag vrijgelaten.

15 september: Een rechtbank in Istanbul legde een geldboete op aan het voormalige oppositieparlementslid Berhan Şimşek voor zijn opmerkingen in een televisieprogramma.

15 september: Aanklagers in Istanbul starten een onderzoek naar verschillende gebruikers op sociaal media omdat ze de president zouden hebben beledigd in satirische video's.

16 september: Het directoraat Communicatie van het voorzitterschap trekt de permanente perskaart van journalist Tuğrul Eryılmaz in, om redenen van nationale veiligheid.

16 september: De Media Freedom Rapid Response (MFRR) publiceert een rapport waarin 71 schendingen van de persvrijheid in Turkije in de eerste helft van het jaar worden vastgesteld.

17 september: De politie in Sivas mishandelde verslaggever Hüsnü Ümit Avcı die een gebouw filmde dat in brand stond.

17 september: Aanklagers in Ankara starten een onderzoek naar journalist Mustafa Mert Bildircin op beschuldiging van belediging van de president naar aanleiding van een nieuwsbericht over de betrekkingen van de regering met religieuze sektes.

18 september: De politie in Muğla hield de plaatselijke oppositiepoliticus Mürsel Yüksel kort aan wegens een spandoek dat aan een partijgebouw was opgehangen. Het spandoek werd verwijderd op bevel van plaatselijke aanklagers.

VRIJHEID VAN GODSDIENST

13 september: Het Freedom of Belief Initiative heeft een rapport uitgebracht waarin 29 religieus gemotiveerde haatmisdrijven in Turkije in 2021 worden gevonden. De incidenten waren vooral gericht tegen alevieten en christenen, aldus het rapport.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

13 september: Uit berichten bleek dat de autoriteiten doorgaan met het opsluiten van mensen omdat zij gebruik zouden maken van ByLock, een messaging app die de autoriteiten interpreteren als bewijs van lidmaatschap van de Gülen-beweging, ondanks een eerdere uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat het gebruik van de app op zichzelf niet kan worden toegelaten als strafrechtelijk bewijs.

13 september: Uit documenten met betrekking tot een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) blijkt dat Turkije aan het hof vervalste documenten heeft voorgelegd om de voorlopige hechtenis van de voormalige rechters Mustafa Başer en Metin Özçelik te rechtvaardigen.

15 september: De autoriteiten weigeren een invaliditeitsuitkering aan een ernstig gehandicapt en autistisch 15-jarig kind wiens vader eerder uit de openbare dienst was ontslagen wegens vermeende banden met Gülen.

17 september: Een openbare aanklager in Denizli werd slechts voor drie maanden geschorst nadat was onthuld dat hij zijn seksuele contacten met vrouwen die betrokken waren bij zijn onderzoeken heimelijk filmde en de vrouwen vervolgens chanteerde.

KOERDISCHE MINDERHEID

12 september: Gülser Yıldırım, een Koerdische politicus die in de gevangenis zit, is niet vrijgelaten hoewel hij in aanmerking komt voor voorwaardelijke vrijlating.

12 september: Een rechtbank in Diyarbakır besloot de toegang tot een webadres van het Etkin nieuwsagentschap (ETHA) te blokkeren.

13 september: Leden van een Koerdische familie in Aydin werden aangevallen door plaatselijke bewoners.

13 september: De politie in Mersin hield de lokale Koerdische politicus Metin İnci aan. Op 16 september werd İnci door een rechtbank gearresteerd.

14 september: Een groep Koerdische arbeiders werd aangevallen door lokale bewoners in Mersin.

15 september: Een rechtbank in Elazığ veroordeelde een man genaamd Yusuf Güneş tot één jaar, zes maanden en 22 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda voor het plaatsen van een video van mensen die in het Koerdisch zingen op sociale media.

15 september: De bewakers in een gevangenis in Ankara bedreigden gevangene Murat Bilger omdat hij in het Koerdisch sprak aan de telefoon met zijn familie.

16 september: De politie in Istanbul greep in bij een demonstratie die door de HDP was georganiseerd om onderwijs in de moedertaal voor Koerden te eisen.

16 september: Een rechtbank in Diyarbakır veroordeelde Yıldız Damla, lid van een vereniging die is opgericht voor solidariteit met mensen die familieleden hebben verloren in het conflict in het overwegend Koerdische zuidoosten, tot zes jaar en drie maanden op beschuldiging van terrorisme. De uitspraak kwam nadat een hof van beroep dezelfde straf had vernietigd die eerder tegen Damla was uitgesproken.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

12 september: Beelden van een 70-jarige gevangene die in handboeien naar het ziekenhuis in Mardin werd gebracht, leidden tot brede publieke reacties.

13 september: Het constitutionele hof oordeelde dat de rechten waren geschonden in de zaak van een gevangenisbestuur dat een gevangene een disciplinaire straf oplegde nadat hij zijn verzoekschrift aan het ministerie van Justitie had voorgelezen.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

13 september: De Turkse kustwacht maakte bekend dat zes migranten, waaronder twee baby's, op zee zijn omgekomen nadat Griekenland hen in de Egeïsche Zee naar de Turkse wateren had teruggedreven.

FOLTERING EN MISHANDELING

15 september: De bewakers in een gevangenis in Ankara bedreigden gevangene Murat Bilger omdat hij in het Koerdisch sprak aan de telefoon met zijn familie.

17 september: De politie in İzmir mishandelde drie mensen die werden vastgehouden omdat ze betrokken zouden zijn bij een gewapende aanval.

17 september: De politie in Sivas mishandelde verslaggever Hüsnü Ümit Avcı die een gebouw filmde dat in brand stond.